

Hugo Bouter

De boodschap van Lukas

‘Het eerste boek heb ik gemaakt, Theofilus, over alles wat Jezus is begonnen zowel te doen als te leren, tot op de dag dat Hij werd opgenomen’.

Handelingen 1:1

De bijdragen van Lukas aan het Nieuwe Testament

Een groot deel van het Nieuwe Testament hebben wij te danken aan Lukas: de geliefde arts en de naaste medewerker van de apostel Paulus (Kol. 4:14; 2 Tim. 4:11). Zoals bekend is hij de enige evangelist die een lang vervolg heeft geschreven op zijn evangelie, namelijk de Handelingen van de apostelen (vgl. Luk. 1:1-4 met Hand. 1:1). Dit tweede boek vormt de *schakel* tussen de evangeliën en de rest van het Nieuwe Testament, met name de brieven van Paulus. Het laat ons zien hoe het leven en het werk van Christus uitmondde in het leven van de jonge gemeente en de arbeid van de apostelen.

Lukas was vermoedelijk ook de enige auteur van heidense origine (men neemt dan aan dat hij een bekeerde Griek was), die een bijdrage heeft geleverd aan het Nieuwe Testament. Zijn evangelie is ook geadresseerd aan een bekeerde Griek, namelijk Theofilus, d.i. 'liefhebber van God' of 'vriend van God'. Terwijl Mattheüs zich speciaal richt tot de Joden en Christus voorstelt als de beloofde Koning van de Joden, maakt Lukas ons duidelijk dat de genade van God, zoals die in de Mens Christus Jezus verschenen is, zich uitstrekt *tot alle mensen*. De menswording van Christus is het duidelijke bewijs dat God in mensen een welbehagen heeft gehad (Luk. 2:14). Het *universele* karakter van het heil van God wordt dan ook door Lukas beklemtoond. In het boek Handelingen zien wij vervolgens hoe het evangelie daadwerkelijk werd uitgedragen *onder de volken*.

Jeruzalem en de tempel

De wereldwijde strekking van de boodschap van Lukas maakt het des te opmerkelijker dat hij zoveel aandacht besteedt aan Jeruzalem en aan de tempel, het centrum van de Joodse godsdienst. Zijn evangelie begint en eindigt ook met mensen die zich in de tempel bevinden. Zacharias was een Levitische priester, en zijn vrouw Elisabeth stamde uit de dochters van Aäron. Zacharias kwam in de tempel om het reukoffer te brengen (Luk. 1:9). In het volgende hoofdstuk zien wij Simeon en Anna met het Kind Jezus in de tempel, en wij vinden Hem opnieuw als twaalfjarige jongen te midden van de leraars in de tempel (Luk. 2:21vv.). De climax van de verzoeking in de woestijn vindt hier plaats op de dakrand van de tempel (Luk. 4:9).

Zo vinden wij vele 'tempeltaferelen' in dit evangelie, dat besluit met de aanwezigheid van de discipelen in de tempel na Christus' hemelvaart (Luk. 24:50-53). Het is de moeite waard over die taferelen na te denken en daaruit de nodige geestelijke lessen voor onszelf te putten.

De interesse die Lukas toont voor Jeruzalem en voor de tempel heeft hij overigens gemeen met Johannes, de vierde evangelist, die een bekende was van de hogepriester (Joh. 18:15). Jeruzalem was de plaats van de kruisiging, de opstanding en de hemelvaart van Christus. Het was de plaats van Zijn 'uitgang' uit deze wereld en Zijn 'opneming' in de hemel (Luk. 9:31, 51). Het was de plaats waar het 'tempelhuis van Zijn lichaam' is afgebroken en in drie dagen weer is opgericht (Joh. 2:19-22).

De symbolische betekenis van de tempel

Zo bepalen beide evangelisten ons bij de centrale gebeurtenissen uit de heilsgeschiedenis, die zich hier hebben afgespeeld, terwijl Johannes direct al zinspeelt op een belangrijke symbolische betekenis van de tempel te Jeruzalem (Joh. 1:14). Dit godshuis was een beeld van een andere woning van God, namelijk de tempel van Christus' lichaam. Want in Hem woonde en woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk (Kol. 1:19; 2:9).

In de tweede plaats is de tempel een type van het lichaam van Christus in de huidige bedeling, en wel de gemeente, die een heilige tempel is in de Heer en de woonplaats van God in de Geest (Ef. 2:18-22). In de derde plaats vormen tabernakel en tempel onder het oude verbond een symbolische voorstelling van de woning van God in de hemelen (Hebr. 8:1-2; 9:11, 24).

De taferelen die Lukas schetst in en rondom de tempel zijn in figuurlijke zin ook toepasbaar op onszelf als 'het huis Gods, dat is de gemeente van de levende God' (vgl. 1 Tim. 3:15). De gemeente is Gods *huidige* tempel in de Geest, en haar leden naderen als priesters in Gods heilige tegenwoordigheid.

Een priesterlijk volk

In Lukas 1 en 2 zien wij *Israël* als een priesterlijk volk bij uitstek. Wij worden hier geconfronteerd met een gelovige rest, die staat in de traditie van Maleachi 3:16-17. Het is een overblijfsel dat de Heere vreest en Zijn aangezicht zoekt in Zijn tempel. Zacharias en Elisabeth, Simeon en Anna, en anderen die de verlossing van Jeruzalem verwachtten, zijn hiervan de vertegenwoordigers.

Zij werden in kennis gesteld van de vervulling van Gods beloften ten aanzien van de Messias die zou komen. God openbaarde Zich aan hen. Hij toonde hun hoe Hij Zich over Zijn volk ontfermde door de zending van resp. Johannes de Doper, de voorloper, de heraut van de Koning, en de Koning Zelf – de beloofde Messias uit het nageslacht van David. Het was in de tempel, in Gods heilige tegenwoordigheid, dat deze dingen werden bekendgemaakt, en wel aan een *priesterlijk* volk dat voor Gods aangezicht verscheen.

Dat behelst een praktische les voor onszelf. Wij dienen te naderen in de tegenwoordigheid van God in het hemelse heiligdom om daar iets te horen over de heerlijkheid van Christus, die voor ons nog moet *terugkomen*, en Hem te zien met het oog van het geloof (vgl. Hebr. 10:19-22). Hoeveel eenvoudiger is dat voor ons die leven in de tijd van de genade en door de Middelaar Christus altijd vrij tot God mogen naderen, dan het was voor deze gelovigen uit Israël die zich naar de tempel te Jeruzalem moesten begeven en nooit vrij het heiligdom zelf mochten betreden!

Foto pagina 1: Schaalmodel tweede tempel van Jeruzalem gebouwd door Alec Garrard uit het Britse Norfolk